

Hraunvallaskóli

vinátta - samvinna - ábyrgð

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

Skólanámskrá Hraunvallaskóla

II. og III. hluti

5. bekkur

Skólaárið 2024 - 2025

Skólanámskrá Hraunvallaskóla.

Útgefin 2024.

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.

© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Lars Jóhann Imsland (skólastjóri Hraunvallaskóla)

Útgefandi: Hraunvallaskóli (Hafnarfjarðarbær)

Drekavöllum 9

221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is

veffang: <http://www.hraunvallaskoli.is>

Efnisyfirlit

Inngangur	4
II. Skólastarf 5. bekkjar	5
II.1. Samantekt kennslu í 5. bekk.....	6
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 5. bekk.....	7
II.3. Kennsluáætlanir og kennslugögn í 5. bekk	9
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	10
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	10
III. Námsvið og námsgreinar.....	11
I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál.....	12
A. Íslenska.....	12
I.1. Talað mál, hlustun og áhorf	12
I.2. Lestur og bókmenntir	13
I.3. Ritun.....	14
I.4. Málfræði.....	15
B. Íslenska sem annað tungumál.....	16
2. Erlend tungumál	18
2.1. Enska	18
2.2. Danska.....	19
3. List- og verkgreinar	22
A. hluti - listgreinar:.....	22
3.1. Sviðslistir – leiklist.....	22
3.2. Sjónlistir - myndmennt.....	23
3.3. Tónmennt (tónlist, taktur og túlkun)	24
B. hluti - verkgreinar:	25
3.4. Heimilisfræði.....	25
3.5. Hönnun og smíði	26
3.6. Textílmennt	27
4. Náttúrugreinar	30
5. Samfélagsgreinar.....	32
6. Skólaþróttir	34
6.1. Íþróttir	34
6.2. Sund.....	35
7. Stærðfræði.....	37
7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði.....	37
7.2. Tölur, reikningur, algebra, hlutföll og prósentur	38
7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	39
8. Upplýsinga- og tæknimennt.....	41

Inngangur

Í lögum nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 stendur að í hverjum skóla skuli gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólanámskrá er nánari útfærsla á aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti, mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er lögð fram til samþykktar af skólaráði Hraunvallaskóla og Fræðsluráði Hafnarfjarðar.

Skólanámskrá samanstendur af tíu bekkjarnámskrám í heildstæðum grunnskóla. Þetta plagg er ein bekkjarnámskrá og skiptist í inngang (saga skóla) og þrjá meginhluta auk viðauka. I. hluti kynnir menntastefnu skólans sem hefur að geyma þær helstu atriði sem skólinn leggur áherslu á í framkvæmd skólastarfsins. II. hluti kynnir skipulag og sameiginlega þætti í starfsemi viðkomandi bekkis/árgangs. III. hluti er kynning á námssviðum og námsgreinum sem eru hluti náms og kennslu í viðkomandi bekk. Viðauki er loks með upplýsingar og viðmið um gerð skólanámskrárinnar og kynnir uppbyggingu hennar. Viðaukinn er sameiginlegur fyrir alla grunnskóla bæjarins. Framsetning skólanámskrár er á þann hátt að fyrsti hluti er eitt skjal, annar og þriðji hluti eitt skjal og viðauki er eitt skjal.

Hafa ber í huga að starf í grunnskólum tekur alltaf einhverjum breytingum frá ári til árs og því er nauðsynlegt að endurskoða skólanámskrána á hverju ári svo alltaf megi þar finna nýjustu upplýsingar um skólastarfið. Það skiptir einnig miklu máli að allir þeir sem koma að starfinu í skólanum, nemendur, foreldrar og starfsmenn kynni sér vel inntak hennar og séu því vel kunnugir. Allar ábendingar um það sem betur má fara í starfi skólans eru vel þegnar. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er aðgengileg á heimasíðu skólans.

II. Skólastarf 5. bekkjar

Litið er á nemendahópin sem eina heild með tvo kennara og kallast hópurinn Hrísey. Hvor kennari hefur umsjón með ákveðnum hluta hópsins. Stundaskráin er samansett af vinnu á heimasvæði, íþróttum, sundi og list- og verkgreinum þ.e. myndmennt, tónmennt, leiklist, heimilisfræði, textílmennt ásamt smíði og hönnun. Notast er við fjölbreyttar kennsluáferðir eins og leiki, umræður, ritun og svo framvegis til að mæta þörfum fjölbreytts nemendahóps. Nemendur leysa verkefni ýmist sjálfstætt eða með samvinnunámi svo sem paravinnu eða í hópstarfi. Sérkennarar koma inn í kennslustundir í íslensku og stærðfræði samtals 13 kennslustundir á viku. Einnig fá nemendur sem hafa annað móðurmál en íslensku sérstaka aðstoð.

Mikið er lagt upp úr góðu foreldrasamstarfi og samvinnu við heimilin. Upplýsingagjöf til foreldra er mikilvægur partur af skólastarfinu og eru vikulega settar inn upplýsingar um starfið á Mentor. Heimanám verður þannig upp byggt að áhersla er á heimalestur sem á að vera að lágmarki 75 mínútur á viku, þar af skulu nemendur lesa upphátt fyrir foreldri eða forráðamann hið minnsta í 15 mínútur. Gert ráð fyrir að nemendur vinni einhver tilfallandi verkefni, en þeim verður stillt í hóf. Mikil áhersla er lögð á að nemendur taki smám saman aukna ábyrgð á eigin námi og að þekking, leikni og hæfni hvers og eins sé eflid.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluáætlanir, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II. I. Samantekt kennslu í 5. bekk

Kennslutímar skiptast í eftirfarandi námsgreinar en upplýsinga- og tæknimennt er samþætt öðrum námsgreinum:

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	7,5
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	2 1
3. List- og verkgreinar	<i>A Listgreinar:</i> 3.1. Sviðslistir (leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt	4
	<i>B Verkgreinar:</i> 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	3
4. Náttúrugreinar	Náttúrugreinar	3
5. Skólaípróttir	5.1. Ípróttir	2
	5.2. Sund	1
6. Samfélagsgreinar	Samfélagsgreinar	5
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	5,5
8. Upplýsinga- og tæknimennt	Upplýsinga- og tæknimennt	1
Alls		35 kennslust.

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 5. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með <i>heilbrigði og velferð</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur fái fræðslu um heilbriggt lífferni. • Að nemendur temji sér að koma með hollt og gott nesti í skólann. • Að nemendur fái hvatningu til að stunda hreyfingu og útiveru. • Að nemendur komi vel fram við hvert annað og læri að leysa mál sem koma upp í samskiptum síni í milli • Að hvetja og hrósa nemendum og leggjum áherslu á jákvætt og glaðlegt andrúmsloft. • Að efla vinatengsl milli nemenda og jákvæð samskipti.
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með <i>jafnrétti</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur fái jöfn tækifæri til náms. • Að allir nemendur séu jafnir án tillits til þroska, kyns og uppruna. • Að allir fái að njóta sín á eigin forsendum. • Að nemendur beri virðing fyrir öðrum og geti unnið með öllum. • Að nemendur læri að bera virðingu fyrir fjölbreytileika í menningu og siðum. • Að nemendur læri að virða mismunandi trúarskoðanir. • Að nemendur læri að allir geta eitthvað en enginn getur allt.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI :	<p>Það er unnið með <i>lýðræði og mannréttindi</i> í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur temji sér að bera virðingu fyrir sjálfum sér, öðrum og umhverfi sínu. • Að nemendur temji sér umburðarlyndi gagnvart öðrum með því að læra að taka tillit til skoðana annarra. • Að kynna fyrir nemendum hugtökin lýðræði og mannréttindi. Lögð verður áhersla á að nemendur séu meðvitaðir um réttindi sín og skyldur. • Að nemendur taka þátt í atkvæðagreiðslu um mál sem snerta þá sjálfa.

Grunnpáttur menntunar	Áhersluatriði
LÆSI:	<p>Það er unnið með <i>læsi</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að vinna að læsi í fleiri en einum skilningi, þ.e. læsi, félagslæsi, tilfinningalæsi, læsi í aðstæður og umhverfi o.fl. • Að stuðla að auknu læsi með yndislestri, samlestri og sögugerð. • Að nemendur læri hvenær er við hæfi að nota viss orð og raddblæ. • Að nemendur vinni með orðaforða, merkingu þeirra og notkun. • Að nemendur vinni margskonar lesskilningsverkefni. • Að nemendur læri að lesa í aðstæður og umhverfi og geti sett sig í spor annarra. • Að nemendur læri upplýsingaöflun með notkun mismunandi miðla.
SJÁLFBÆRNI:	<p>Það er unnið með <i>sjálfbærni</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur efli umhverfisvitund sína. • Að nemendur læri um umhverfisvernd og mikilvægi þess að flokka og endurnýta, einnig hvetja nemendur til að vera með fjölnotaumbúðir utan um nesti. • Að nemendur temji sér góðan frágang og umgengni innan sem utan skóla. • Að nemendur læri að taka sameiginlega ábyrgð á umhverfi sínu með því að fara reglulega út og týna rusl af skólalóð. • Að kynna fyrir nemendum kosti þess að nýta almenningssamgöngur og nýta þær í ferðum nemenda. • Að kenna nemendum að nýta afgangsefni í verkefnavinnu. • Stuðlum að því að hver einstaklingur þroskist sem virkur borgari meðvitaður um gildi, viðhorf og tilfinningar sínar gagnvart hnattrænum áhrifum.
SKÖPUN:	<p>Það er unnið með <i>sköpun</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnpáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur fái tækifæri til skapandi vinnu í skólalokinu • Að nemendur öðlist færni í að virkja sinn eigin sköpunarkraft. • Að nemendur fái útrás fyrir sköpun með leikrænni tjáningu, sögugerð og dansi. • Að nemendur fái tækifæri til að nýta styrkleika sína en jafnframt að þeir fái tækifæri til að prófa eitthvað nýtt í tengslum við námið.

II.3. Kennsluáættæður, kennsluáættanir og kennslugögn í 5. bekk

i. Kennsluáættæður

5. bekkur er með eitt heimasvæði, á heimasvæðinu er eitt herbergi sem hægt er að nýta sem kennslurými ásamt einu glerrými. Tveir kennarar eru með árganginn og vinna saman í teymi. Teymið vinnur saman að gerð kennsluáættana, undirbúningi kennslu og öðru skipulagi. Umsjónarhópar eru tveir. Einn sérkennari kemur inn í 13 kennslutíma á viku og vinnur með kennarateyminu að skipulagningu þeirra tíma. Að auki kemur þroskaþjálfari að hópnum og kennari sem aðstoðar nemendur með annað móðurmál en íslensku. Á hverjum morgni er farið yfir daginn sem er framundan og oft rætt um fréttir og dagleg málefni. Í miðdeild eru spjaldtölvur notaðar sem eitt af kennslugögnum og því munu nemendur í 5. bekk kynna í vetur.

ii. Kennsluáættanir

Í 5. bekk er lögð áhersla á fjölbreyttar kennslu- og námsaðferðir. Helstu aðferðir eru einstaklings-, hópa- og paravinnu, þemu, hringekja og stöðvavinnu. Lögð er áhersla á tjáningu, skapandi og gagnrýna hugsun, hlutbundna vinnu og ábyrgð og mat á eigin námi. Ýmis námsgögn eru notuð til að styðja þau kennslu- og námsmarkmið sem unnið er með hverju sinni s.s. kennslubækur, spjaldtölvur, spil og leikir. Áættunaryinna: Nemendur fá áættun fyrir eina viku í senn þar sem tiltekið er hvað nemendur eiga að gera í ákveðnum fögum s.s. stærðfræði. Áættun er aðlöguð nemendum þannig að hver nemandi geti klárað áættunina sína ef hann nýtir tímann vel. Áættun er skráð inn í Mentor auk þess sem nemendur fá áættunina á blaði.

Sambætting námsgreina: Unnið verður með sambættingu námsgreina.

Hringekja: Árganginum er skipt upp í hópa og hvor hópur fer á milli kennara eftir ákveðnu skipulagi.

Hvor kennari leggur áherslu á fyrirfram ákveðin markmið og aðlagar þau að hverjum hópi.

Stöðvavinnu: Árganginum er skipt upp í hópa og hver hópur vinnur að ákveðnum markmiðum hjá viðkomandi kennara í ákveðinn tíma.

Heimanám er lestur og verkefni sem fylgja lestrarhefti, auk einstakra verkefna sem send eru heim yfir veturinn.

Með fyrrgreindum kennsluáættæðum er lögð áhersla á að hver nemandi fái námsmarkmið og verkefni við hæfi. Sérkennari vinnur að skipulagi með teyminu hverju sinni.

iii. Náms- og kennslugögn

<p>Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). Kennslugögn til að leggja áherslu á hlutbundna vinnu. Aðstoðargögn t.d. orðabækur og kortabækur. Spjaldtölvur og hugbúnaður.
<p>Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Skólataska Íprótta- og sundföt Blýantar, litir og tússlitir

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf

Að hausti er skólakynning fyrir foreldra. Í lok hverrar viku sendir teymið fréttir til foreldra um það helsta sem búið er að vinna að í skólanum og upplýsir um hvað sé framundan (regla vikunnar, viðburði o.fl.)

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum). Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendum við að ná árangri. Í árganginum er lögð áhersla á eftirfarandi aðferðir við leiðsögnina:

- hefðbundnar kannanir (skriflegar og/eða munnlegar)
- mat á hæfni til sjálfstæðra vinnubragða og samvinnu
- mat á vinnubrögðum nemenda og skilum á verkefnum
- sjálfsmat
- vinnubækur metnar
- framsagnir
- kannanir með aðstoðargögn

b. Stöðumat

Stöðumat fer fram tvisvar sinnum á skólaárinu með samtali á milli nemanda og foreldra/forráðamanna með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.

c. Lokamat

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á náminu sínu yfir skólaárið. Meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn fyrir frammistöðu sína.

III. Námsvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og þá kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólstarfsins í átta skilgreind námsvið en hverju námsviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námsvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námsviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólstarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfir þeim betur en námsefni bekkjarins og fá því sína eigin námskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggs og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemanda eftir því sem við á.

I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál

A. Íslenska

1.1. Talað mál, hlustun og áhorf

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Greint munnlega frá eigin reynslu, eftirminnilegum atburðum eða sérstakri lífsreynslu
- Verið fær um að taka virkan þátt í samræðum og rökræðum og fylgt viðeigandi reglum
- Tjáð sig skýrt og áheyrilega
- Notið bókmennta- og afþreyingarefni, upplestrar, leiksýningar og söngs
- Endursagt það sem hann hefur lesið
- Hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Skýr upplestur og tjáning.
- Tjáning á skoðunum.
- Hlustun og skilningur.
- Góð samskipti við skólafélaga og starfsfólk skólans.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Fyrsti smellur
- Orðspor 1
- Málrækt 1
- Myndefni t.d. Fólkið í blokkinni
- Ljóðabækur
- Útprintað efni frá kennara
- Lesefni af bókasafni
- Kynningar á efni eftir vinnu nemenda s.s. þemavinnu

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Vinna í bókum og öðru ítarefni
- Lestur bókmennta
- Umræður um viðburði í fréttum
- Kynningar á vinnu/niðurstöðum úr verkefna/þema vinnu
- Bekkjargundir
- Öll vinna sem þjálfar samvinnu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Allir nemendur fá tækifæri til að tjá sig og skoðanir sínar (á viðeigandi hátt) og á sínum forsendum. Einnig eru nemendur sérstaklega hvattir til að hlusta á aðra nemendur og taka tillit til skoðana og námsgetu.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Kannanir
- Mat á lestri (leshraða og upplestri)
- Mat á hæfni við að vinna með öðrum
- Mat á hæfni við að hlusta á aðra
- Mat á kynningu á efni

1.2. Lestur og bókmenntir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Matsrammi/tjáning: Les texta af öryggi, með góðri tjáningu.
- Matsrammi/sjálfvirkni: Les áreynslulaust með leshraða í samræmi við eðli texta.
- Matsrammi/hljómfall og hendingar: Les áheyrilega og í samræmi við greinarmerkjasetningu.
- Matsrammi/flæði: Hefur gott flæði í lestri.
- beitt nákvæmislestri og leitarlestri
- aflað sér upplýsinga úr rituðum heimildum, bókum, margmiðlunarefni eða af netinu og unnið úr þeim
- gert grein fyrir aðalatriðum í texta og helstu efnisorðum
- valið sér bækur af skólasafni til að lesa sér til ánægju og upplýsingaöflunar
- þekkt íslenska rithöfunda sem skrifað hafa bækur fyrir börn og unglunga
- lesið leikþætti og lært nokkur valin ljóð
- skrifað stutta greinargerð um bók eða sögu sem hann hefur lesið
- þekki nokkur bókmenntafræðileg hugtök sem fjalla um innihald ljóða s.s. rím, ljóðstafir, persónugervingar og boðskapur
- unnið með hugtökin persóna, sögusvið, atburðarás og sögulok í sögum
- nýtt sér lesskilning og fjölbreyttan orðaforða í vinnu verkefna
- unnið úr tölulegum og myndrænum upplýsingum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lesfimi
- Lesskilningur
- Hugtakaskilningur
- Aðalatriði/aukaatriði í texta
- Ljóð

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 1, lesbók og vinnubók
- Smellur I
- Málrækt I
- Fólkið í blokkinni
- Lesefni af bókasafni
- Ljóðabækur

- Þjóðsögur
- Ýmis lesskilningsverkefni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Yndislestur
- Mínútulestur og PALS samlestur
- Kynning á bókmenntum, bæði sem upplestur og sem myndefni
- Þema sem fjallar um þjóðsögur
- Ýmis lesskilningsverkefni
- Heimalestur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Sérkennari tekur ákveðinn hóp í lestur
- Lestraráttak heima fyrir
- Jafningjahópar í stöðvavinnu í lestri og lesskilningi

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á leshraða; lesfimiþróf
- Mat á lesskilningi m.a. Orðarún og önnur lesskilningsverkefni
- Mat á framsögn
- Ástundun heimalestrar

1.3. Ritun

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- skrifað læsilega og af öryggi
- nýtt sér helstu atriði stafsetningar
- fengist við skapandi skrif og samið sögur, ljóð og leikþætti
- unnið með upphaf, miðju og endi í frásögnum og nýtt sér þá uppsetningu í eigin skrifum
- gert stutta skriflega útdrætti úr lesnu efni
- skrifað almenna texta rétt eftir upplestri þar sem reynir á flestar stafsetningarreglur
- nýtt sér orðabækur og önnur hjálpargögn við ritun

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt grunnþætti fingrasetningar
- nýtt hugbúnað og forrit við einfalda uppbyggingu og uppsetningu ritsmíða
- Verið gagnrýnin á gæði ýmissa upplýsinga
- Nýtt upplýsingaver sér til gagns bæði í stýrðu námi og á eigin forsendum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Skrift

- Ritun á mismunandi textum
- Stafsetning
- Sköpun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 1, lesbók og vinnubók
- Málrækt 1
- Smellur
- Ýmis verkefni sem tengjast stafsetningu
- Hugtakakort í uppbyggingu á ritun

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Skrift eftir forskrift.
- Skapandi skrif.
- Áhersla er á upphaf, miðju og endi í frásögnum. Sögupersónur, umhverfi og tíma.
- Ýmsar æfingar sem tengjast stafsetningu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hver nemandi fær tækifæri til að skila ritun eftir sinni getu t.d. vinna sumir nemendur ritun í tölvu/spjaldtölvu.
- Nemendur sem eiga erfitt með að skrifa texta eru hvattir til að skila t.d. teiknimyndasögu en samt sem áður eru gerðar kröfur með innihald og uppbyggingu. Nemendur fá ritunarefni við hæfi.
- Nemendur vinna ákveðinn hluta af verkefnum sem lögð eru fyrir bekkinn.
- Nemendur fá aðgang að hjálpargögnum í ritun og stafsetningu.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Hver nemandi fær umsögn um skrift sína út frá þeim væntingum sem gerðar eru.
- Hæfni á uppbyggingu texta er metin.
- Stafsetningarkannanir.

1.4. Málfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- þekkt nafnorð, helstu einkenni og beygingarform þeirra
- þekkt lýsingarorð, helstu einkenni og beygingarform þeirra
- þekkt sagnorð og helstu einkenni þeirra
- þekkt og notað valin orðtök og málshætti
- nýtt sér málfræðikunnáttu sína við orðmyndun og stafsetningu
- geti nýtt sér hugarkort
- geti raðað og flett upp orðum eftir stafrófsröð

- leikið sér með tungumálið á fjölbreyttan hátt t.d. með myndagátum, krossgátum, orðaleikjum og nýyrðasmíð

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Orðflokkar; nafnorð, sagnorð og lýsingarorð.
- Stafsetning.
- Málfræðileg hugtök.
- Orðatiltæki og málshættir.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 1
- Málrækt 1
- Kennsluefni útbúið af kennurum
- Hjálpargögn útbúin af kennurum
- Ýmsir textar sem verið er að vinna með hverju sinni
- Ýmis spil til að örva orðaforða

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagnir á málfræðihugtökum; orðflokkum og eiginleikum þeirra
- Áætlunarvinna með þann orðflokk sem unnið er með hverju sinni.
- Innlögn á orðatiltækjum og unnið með notkun þeirra

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá tækifæri til að nota hjálpar spjöld með málfræðireglum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Próf, munnleg og skrifleg
- Vinnusemi
- Verkefnavinna

B. Íslenska sem annað tungumál

Námsgreinin íslenska sem annað tungumál er ætluð nemendum sem eiga ekki íslensku sem móðurmál og hafa engin eða lítil tækni á íslensku máli. Nemendahópurinn sem lærir íslensku sem annað tungumál er fjölbreyttur og námsþarfir hans að sama skapi mismunandi. Nemendur vinna að hæfniviðmiðum samkvæmt „íslensku sem annað tungumál“. Hæfnirammarnir þar skiptast í fjögur stig (forstig, 1. Stig, 2. stig og 3. Stig) og lýsa stigvaxandi hæfni nemenda í íslensku sem öðru tungumáli. Hæfnirammarnir miða ekki við aldur nemandans heldur hæfni og stöðu hans í máltileinkuninni. Kennsluhættir og námsmat skulu vera fjölbreytt og taka mið af öllum hæfnisviðum þ.e. skilningi (hlustun og lestri) og tjáningu (talmáli og ritun). Þegar nemandi hefur náð færni á öllum stigum er gert ráð fyrir að hann geti, með stuðningi, unnið eftir sömu námsáætlun og nemendur með íslensku sem móðurmál.

https://mms.is/sites/mms.is/files/haefnisvid_og_haefnirammar_i_isat.pdf

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsbækur: Íslenska nýja málið mitt 1 og 2, Ritrún 1, 2, 3, Kæra Dagbók 1, 2 og 3, Hitt og þetta (lestrar- og vinnubók), Íslenska fyrir alla 1 og 2, Íslenska vísar veginn, Tölum saman, Orðagull, Markviss málörvun, Leggðu við hlustir.
- Spil: Sagnorðaspilið, Fallorðaspilið, Orðasjóður (flettisþjöld og útprentanlegt efni af vef), Íslenski máhljóðakassinn.
- Smáforrit og vefir: Vefir af heimasíðu Menntamálastofnunar (mms.is), smáforrit af App Store.
- Annað: Verkefni frá kennara, Orðaforðalisti MMS.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla
- Kennsla í litlum hópum
- Á heimasvæði árgangs eða ÍSAT veri

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Vinnubækur við hæfi hvers og eins
- Spil og leikir
- Umræður
- Lestur bóka sem hæfa hverjum og einum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Leiðsagnarmat
- Stöðumat
- Próf

2. Erlend tungumál

2.1. Enska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
 - Skilið það mál sem notað er í kennslustofunni og brugðist við með orðum eða athöfnum.
 - Fylgt meginþræði í einföldum frásögnum um kunnulegt efni með stuðningi t.d. af myndum, hlutum eða líkamsmáli og notað sér upplýsingarnar í eigin verkefni.
- Lesskilningur
 - Skilið megininntak í stuttum einföldum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla með stuðningi, t.d. af myndum.
 - Lesið sér til gagns og gamans stuttar, einfaldar bækur og fræðsluefni fyrir börn og unglunga og rætt efni þeirra með stuðningi kennara eða skólasystkina.
- Ritun
 - Lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi.
 - Skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst.
 - Samið stuttan texta frá eigin brjosti með stuðningi mynda, hluta, tónlistar o.s.frv.
- Frásögn
 - Endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt með stuðningi hluta, mynda, tónlistar o.s.frv.
 - Flutt atriði, sagt stutta sögu eða lesið upp eiginn texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa.
- Samskipti
 - Spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst. Skipst á upplýsingum og skoðunum við skólasystkini og kennara um efni tengt náminu.
- Menningarläsi
 - Sýni fram á þekkingu á ytri umgjörð menningarsvæðisins, s.s. landfræðilegrar legu, staðháttu og þekkra staða.
 - Sýni fram á þekkingu þátta sem einkenna barna- og unglingamenningu viðkomandi málsvæðis, s.s. söguhetja barnabóka, leikja, söngva og ævintýra.
- Upplýsinga- og tæknimennt
 - Nýtt leitarvélar við öflun upplýsinga við hæfi.
 - Nýtt hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar undir leiðsögn

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Orðaforði
- Lesskilning
- Hlustun

- Málfræði
- Ritun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Yes We Can
- Hickory, Dickory og Dock
- Adventure Island (mms.is)
- Hópaverkefni, rafræn verkefni og föndur

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Kennari talar ensku þegar kennslustund í ensku fer fram. Talar hægt og skýrt og notar einföld orð. Kennari tekur reglulega eftir hvort allir nemendur skilji og ef ekki getur verið nauðsynlegt að þýða yfir á íslensku svo allir viti hvað verið sé að fjalla um eða hvað eigi að gera.
- Til að þjálfá skilning á mæltu máli er notast við samtalsæfingar, hlustanir og stafrænt margmiðlunarefni.
- Ritun er þjálfuð með fjölbreyttum verkefnum sem tengjast viðfangsefni hverju sinni.
- Lesskilningur er æfður allt frá upphafi í samlestri, paralestri og mikilli æfingu á orðaforða.
- Til að þjálfá frásögn og samskipti er grunnorðaforði sem kenndur er í fimmta bekk nýttur í ýmsa leiki og talþjálfun, ýmist í hópum eða þörum undir handleiðslu kennara.
- Til að þjálfá menningarläsi skoða nemendur þau lönd sem tilheyra Bretlandi fyrir utan England og fræðast um staðsetningu þeirra og fleira menningartengdu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Færnemiðuð kennsla
- Nemendur vinna í litlum hópum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Kannanir
- Munnleg próf
- Orðakannanir
- Símat; virkni, samvinna og ábyrgð

2.2. Danska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
 - Fylgst með einföldu efni í myndmiðlum og úr heimi dægurmenningar sem er kunnuglegt úr heimi barna og unglinga og greint frá því helsta
- Lesskilningur

- Lesið sér til gagns og gaman stuttar, einfaldar bækur og fræðsluefni fyrir börn og unglinga og rætt efni þeirra með stuðningi kennara eða skólasystkina
- Frásögn og samskipti
 - Tekið þátt í samskipta leikjum og unnið samtalsæfingar
 - Flutt atriði, sagt stutta sögu eða lesið upp eigin texta sem hann hefur haft tækifæri til að æfa
- Ritun
 - Samið stuttan texta frá eigin brjósti með stuðningi mynda, hluta, tónlistar o.s.frv.
- Menningarläsi
 - Kynnist þáttum sem einkenna danska barna- og unglíngamenningu s.s. söguhetjur barnabóka, leikja, söngva og ævintýra
- Náms hæfni
 - Tekið þátt í hópa- og tvenndarvinnu, hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja
 - Nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar
- Upplýsinga- og tæknimennt
 - Nýtt leitarvélar við öflun upplýsinga við hæfi
 - Nýtt hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar undir leiðsögn

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Að skilja einfalt mál, hlustun í tengslum við viðfangsefnið sem unnið er með.
- Að vinna markvisst með orðaforða í tengslum við hlustunarefni og lestexta,
- skilja léttu texta af mismunandi gerð, s.s. myndasögur.
- Geti fylgt ýmsum einföldum textum, s.s. þulum, rími og ljóðum
- Geti tekið þátt í samskiptum í kennslustofu, þ.e. kynnt sig, heilsað og kvatt. Að geta tjáð sig um afmarkaða þætti í viðfangsefnum sem unnið er með.
- Að þjálfast í réttri stafsetningu algengra orða sem koma fyrir í námsefninu.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Start lesbók
- Start vinnubók
- Myndbrot, þættir og hlustun
- Verkefni, glósur og munnlegar æfingar

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagnir
- Hlustun
- Samtöl
- Hefðbundin vinnubókavinna
- Spil

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Færni miðuð kennsla

- Nemendur vinna í litlum hópum
- Innlögn hjá kennara

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Kannanir
- Munnleg próf
- Orðakannanir
- Símat; virkni, samvinna og ábyrgð

3. List- og verkgreinar

A. hluti - listgreinar:

3.1. Sviðslistir – leiklist

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- tekið þátt í skapandi leiklistarferli með jafningjum undir leiðsögn kennara
- tekið tillit til jafningja í samstarfi
- hlustað á hugmyndir jafningja og lagt fram eigin
- notað líkama sinn og rödd betur sem tæki til tjáningar
- notað einfalda leikmuni og sviðsbúnað til að styðja við sköpun sína
- unnið með ímyndunaraflíð og sköpunargleðina

i. i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Farið er í margskonar æfingar og leiki sem þjáfa einbeitingu, líkamsvitund, samskipti, framkomu, rödd, rýmisskynjun, samvinnu og tillitssemi við aðra.
- Unnið með leikræn ferli þar sem nemendur setja sig í spor annarra og þurfa að takast á við ímyndaðar aðstæður.
- Aðferðir og vinnubrögð í námsgreininni eru eftirfarandi:
- Látbragð
- Kyrrmyndir
 - Paravinna
 - Leikspuni
 - Túlkun á eigin texta og annarra
 - Frásögn
 - Hópefli - leikir

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Leikmunir
- Búningar
- Tónlist
- Veraldarvefurinn
- Ýmsar bækur tengdar leiklistinni

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

- Kennslan fer fram í list- og verkgreinastofu.
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur eða 17 skipti.
- Náms hópar eru blandaðir innan árgangs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Læri að vinna eftir einföldu ferli frá hugmynd til framkvæmdar
- Fundið gildi samvinnu og hjálpsemi

- Uppgötví tjáningarmöguleika raddar og líkama
- Semji og flytji litla leikþætti

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi.

Námshæfni:

- Þátttaka í verkefnum
- Frumkvæði og vinnusemi
- Frammistaða
- Samvinna

3.2. Sjónlistir - myndmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Greint grunnformin í umhverfinu og nýtt sér þau til þess að skapa myndverk
- Breytt tvívíðu formi í þrívítt form
- Nýtt sér í eigin myndsköpun áhrif ljóss og skugga
- Unnið þrívítt verkefni í leir frá skissu að fullunnu verkefni
- Gert grein fyrir hlutbundinni og óhlutbundinni myndlist
- Breytt hlutbundinni teikningu í óhlutbundna
- Blandað litatóna frá dökku yfir í ljóst
- Greint fjórar mismunandi gerðir mynstra og sýnt það í vinnu sinni
- Gert sér grein fyrir verðmætum efna og áhalda
- Sýnt ábyrga og örugga umgengni við vinnu og frágang á vinnusvæði
- Lagt mat á eigin verk og sýnt skilning á vönduðum vinnubrögðum
- Sýnt virðingu í framkomu og samskiptum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- grunnform
- áhrif ljóss og skugga, skyggingar
- grátónaskali og mismunandi blýantar
- litafræði: heitir og kaldir litir, jarðlitir, litstyrkur
- hlutbundin og óhlutbundin myndlist
- landslag og uppstilling
- forgrunnur, miðrymi bakgrunnur
- skörun, rými, sjónarhorn
- leirmótun
- mynstur og mynsturgerðir

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- fjölbreytt myndlistarefni, eins og pappír, mismunandi teikniáhöld, litir, leir og verkfæri
- bækur, skyggnur og margmiðlunarefni, valið og útbúið af kennara
- spjaldtölvur

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan, í skóla og heima (utan skóla), fram á eftirfarandi hátt:

- kennslan fer fram á myndmenntasvæði skólans. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (17 skipti)
- námsgreinin er kennd í smiðjum
- námshópar eru blandaðir innan árgangs

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við að nemendur læri út frá eigin forsendum og svo að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- þátttaka í kennslustundum/verkefnum
- vinnusemi
- vönduð vinnubrögð
- umgengni og frágangur
- framkoma
- hæfniviðmið Hraunvallaskóla

3.3. Tónmennt (tónlist, taktur og túlkun)

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- spilað í hljómsveit
- spilað auðvelda hljóma á hljómborð
- náð hluta úr grunntakti á trommur, stíga og slá
- haldið takti og spilað auðvelda línur á bassa
- lært sönglög og texta utanbókar
- lært nokkur auðveld grip á ukulele
- þekkt muninn á ta, títi og tirití
- þekkt grunnhugtök tónfræðinnar
- greint mismunandi hljóðfæri við hlustun
- nýtt hugbúnað/forrit við myndvinnslu, gerð stuttmynda og hljóð- og tónvinnslu

ii. Viðfangsefni í náminu

- Tónlist er megin uppistaða þessarar námsgreinar og er notuð í öllum verkefnum, hópefli og leikjum
- Æft á hljómsveitar hljóðfærin í gegnum t.d. Lazy song og Krummavísur
- Æfðir ýmsir taktar á borð og líkama, Soco, Bachi, Vira
- Tónfræði
- Nemendur kynnast Figure, Garageband og Incredibox og æfa sig að semja tónlist í iPad og tölvu

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Hljóðfæri
- Tölvur, iPad
- Tónlist af youtube.com
- iMovie og moviestar
- Garageband og figure
- Green Screen
- Tonmennt.com
- Það var lagið (mappa með verkefnum)

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námið fer að mestu fram í skóla
- Heimavinna er sjaldgæf í þessu fagi en það kemur fyrir að nemendur þurfi að æfa texta og/eða finna upplýsingar heima fyrir.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.
- Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. 6 vikur (16-17 skipti)

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Þátttaka í verkefnum
- Áhugi og verkefnaskil
- Frumkvæði og vinnusemi
- Umsögn frá kennara

B. hluti - verkgreinar:

3.4. Heimilisfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- eldað og bakað eftir einföldum uppskriftum og nýtt hráefnið sem best
- farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti og þrif tengdu heimilishaldi
- tengt viðfangsefni heimilisfræðinnar við jafnrétti og sjálfbærni og áttað sig á uppruna helstu matvæla
- tjáð sig á einfaldan hátt um jákvæð samskipti og samvinnu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Bókleg vinna
- Næringarfræði
- Brauðbakstur
- Kökubakstur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gott og gagnlegt 1-nemendabók
- Gott og gagnlegt 1-vinnubók
- Ýmsar uppskriftir til stuðnings og hugmyndaauka

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kennt er sex kennslustundir á viku í sex vikur (16-17 skipti). Árganginum er blandað saman í hópa. Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

Heimilisfræði er annars vegar verklegt og hins vegar bóklegt nám. Nemendur læra um næringarefni og kynnast hlutverkum steinefna, vítamína og vatns fyrir líkamann. Nemendur vinna með grænmeti og ávexti og læra að útbúa einfalda og holla rétti. Einföld brauð bökuð úr ólífrænum lyftiefnum ásamt kökubakstri. Áhersla lögð á rétt val á vinnuáhöldum og nemendur fá þjálfun í notkun á rafmagnstækjum. Nemendur þjálfast í að vinna eftir skriflegum uppskriftum. Þjálfast í að halda vinnuvæðum hreinum og að halda gott skipulag. Þekking á fæðuhringnum og fæðuflokkunum rifjuð upp.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Áhugi
- Verkfærni
- Umgengni og framkoma
- Vinnubókarvinna

3.5. Hönnun og smíði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- þekkt grunnformin og geti nýtt sér þau við hönnun verkefna
- notað súluborvél, brennipenna, útskurðar hníf
- unnið eftir fyrirmynd sem kennari setur fyrir og lokið með sínum persónulega hætti
- sýnt ábyrgð í umgengni og fari eftir almennum reglum um notkun véla og verkfæra
- þekkt algengan trjávið og smíðaefni greinarinnar

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Klemmu karl
- Sippuband með tréhöldum
- Pylsu standur

- Ísland kertastjaki

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Verkfæri smíðastofunnar
- Krossviður, spónaplötur, MDF plötur, fura og annað tilfallandi efni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt: Kennslan fer fram í smíðastofu skólans. Námsgreinin er kennd í smíðjum. Kennt er sex kennslustundir á viku í fimm til sex vikur (16-17 skipti). Árganginum er blandað saman í hópa.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smíðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á vinnu með verkfærni
- Mat á vinnusemi, frumkvæði og sjálfstæði
- Mat á vönduðum vinnubrögðum
- Mat á framkomu og hjálpssemi
- Mat á áhuga, virkni og umgengi í smíðastofu
- Mat á einstöku verkefni og gefin einkunn

3.6. Textílmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Handverk, aðferðir og tækni

- Þekkt og notað almennan orðaforða textílgreina.
- Umgengist saumavél að nokkru öryggi.
- unnið einföld verkefni á saumavél.
- Saumað á saumavél með nokkru öryggi bein spor og sikk-sakk.
- Þekkt og þrjónað hjálparlaust garðaprijón.

Sköpun, hönnun og útfærsla:

- Tjáð hugmyndir sínar í gegnum einfaldar skissur.
- Sýnt vönduð vinnubrögð
- Gert sér grein fyrir mikilvægi öryggis og þess að ganga vel um vinnusvæðið sitt.
- Unnið eftir einföldum skriflegum verklýsingum, munnlegum leiðbeiningum og uppskriftum.
- Nýt sér grunnreglur í litafræði í eigin sköpun t.d. með því að raða saman lituðum efnum eða garni.

Menning og umhverfi:

- Þekkt sögu íslensku ullarinnar og sagt frá framleiðsluferli hennar.
- Nýtt sér efnisafganga í verkefnum sínum og skilið mikilvægi endurvinnslu innan textílgeina.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Kennsla á saumavél
- Saumtækniæfingar á saumavél
- Hanna og sauma bangsa
- Kennsla í að þrjóna með tveimur þrjónum
- Búa til verkefni úr þrjónlesinu
- Saga íslensku ullarinnar skoðuð
- Námsgögn og kennsluefni

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt: Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (17 skipti)

- Innlög og kynning á námsgreinin er kennd í smiðjum.
- Námsþópar eru blandaðir innan árgangs.
- Sýnikennsla á saumavél
- Kenna nemendum að raungera hugmyndir sínar
- Þróa eigin útfærslur
- Kennsla á verklagi við þrjónavinnu
- Kenna nemendum sögu íslensku ullarinnar
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur í að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
- Sýnikennsla
- Verklegar æfingar
- Einstaklingskennsla
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

iv. Námsgögn

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Ýmsar þrjónabækur
- Þrjónauppskriftir frá kennara

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.
- Framkoma.
- Hvert verkefni er metið ásamt frammistöðu í tímum

4. Náttúrugreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Hæfniviðmið til verklags:

- greint og sagt frá hvernig tækninotkun geti aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra
- unnið undir leiðsögn í hópi eftir verkaskipti tímaáætlun við að hanna umhverfi, hluti eða kerfi.
- lesið og skrifað um hugtök í náttúruvísindum
- gert sér grein fyrir mikilvægi gagna og líkana við að útskýra hluti og fyrirbæri
- framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni
- hlustað á, metið og rætt hugmyndir annarra

Hæfniviðmið eftir viðfangsefnum:

- tekið þátt í að skoða, skilgreina og bæta eigið umhverfi og náttúru
- greint þarfir fólks í nánasta umhverfi sínu og tjáð hugmyndir sínar um lausnir
- tekið eftir og rætt atriði í umhverfinu sínu, gert grein fyrir áhrifum þeirra á lífsgæði íbúa
- Bent á algeng efni á heimilum og í samfélaginu, notkun þeirra og áhrif á heilsu manna og umhverfi
- Gert grein fyrir notkun manna á auðlindum
- Lýst veðri í heimabyggð og loftslagi á Íslandi

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt sér mismunandi tækniþúnað á hagkvæman hátt
- kynnast hugbúnaði/forriti til vefsmíða

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Umhverfismennt
- Mannlíkaminn (líffæri og beinagrind)
- Veður
- Gróðurlendi
- Tækni og nýsköpun
- Lífverur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Náttúrulega 1 - lesbók og vinnubók
- Ísland – Hér búum við

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Þema; samþætting námsgreina (náttúrugreinar, íslenska, upplýsinga- og tæknimennt)
- Leitarnám
- Samvinnunám
- Einstaklingsvinna
- Hlutbundin vinna

- Hópavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Allir nemendur fá tækifæri til að vinna á sínum forsendum m.a. í gegnum mismunandi hlutverk í hópavinnu.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Meta kynningar
- Meta hæfni til vinnulags
- Meta hæfni til viðfangsefna
- Mat á vinnubókum

5. Samfélagsgreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- þekkt til landnáms Íslands og uppruna landnámsmanna
- hafi þekkingu á lifnaðarháttum á landnámsöld s.s. trúarbrögðum, rúnum, vopnum, störfum, skipakosti o.s.frv.
- hafi þekkingu á landafundum s.s. Eiríks rauða á Grænlandi og Leifs Eiríkssonar á Vínlandi
- þekkt hugtök frá landnámsöld s.s. knörr, rúnir o.s.frv.
- þekkt skiptingu Íslands í landshluta og þekki til helstu einkenna þeirra
- nýtt sér landakort til heimildavinnu, þekkt helstu liti og tákn korta
- borið kennsl á goð og lýst eiginleikum þeirra
- þekkt til heimkynna goða
- þekkt til helstu ferðamannastaða á Íslandi

Lífsleikni, forvarnarfræðsla, jafningjafræðsla, H6 fræðsla og umferðarfræðsla

- lýst áhrifum tilfinninga á hugsun og hegðun
- tekið leiðsögn og uppbyggilegri gagnrýni á jákvæðan hátt
- rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra
- tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu
- gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum
- tekið þátt í samfélag tengdum samræðum á ábyrgan hátt
- Þjálfist í að sýna sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra
- hlýtt á jafningjafræðslu frá nemendum í 8. bekk um mikilvægi samvinnu og leiðtogahæfni
- hlýtt á H6 fræðslu á vegum Heilsugæslunnar um samskipti
- fær kynningu um mikilvægi skyndihjálpar
- þekkt helstu umferðarreglur í nærumhverfi
- tekið þátt í samræðum um helstu atriði slysavarna og viðbragða við slysum
- kynnist helstu umferðarreglur í tengslum við hjól og göngu

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt rafrænt námsefni á ýmsu formi í tengslum við vinnutækni, vinnulag og annað nám
- sýnt sjálfstæði í vinnubrögðum undir leiðsögn og í samvinnu með öðrum
- nýtt rafrænt og gagnvirkt námsefni
- kynnast heimildarvinnu
- rætt eigið upplýsinga- og miðlalæsi
- verið meðvituð um meðferð upplýsinga

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Landnám Íslands
- Goðafræði
- Ísland
- Lífsleikni – samskipti og leiðtogahæfni
- H6 fræðsla á vegum Heilsugæslunnar
- Jafningjafræðsla
- Umferðarfræðsla
- Vaxtarhugarfar

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Náms efni og verkefni um samskipti frá kennara
- Myndbönd
- Ísland – hér búum við
- Kortabók handa grunnskólum
- Leifur heppni – vefur um víkinga
- Leifur Eiríksson – á ferð með Leifi heppna
- Leifur Eiríksson (myndband)
- Ýmis kennsluefni sem tengjast landnámi Íslands
- Vaxtarhugarfar – efni frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- samþætting
- þemavinna
- umræður
- einstaklings- og hópavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Innlagnir á myndrænan hátt.
- Í hópavinnu fær hver sitt hlutverk við hæfi.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Skil á verkefnum
- Kannanir
- Símat; virkni, samvinna og ábyrgð

6. Skólaípróttir

Í ípróttum og sundi er lögð áhersla á að efla jákvætt viðhorf gagnvart hreyfingu og efla félagsfærni ásamt því að auka styrk og þol. Þess vegna er horft sérstaklega til viðhorfs, virkni og framkomu nemenda auk árangurs á stöðluðum prófum sem reyna á líkamlegan styrk og færni í öllu námsmáti.

6.1. Ípróttir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis- og skipulagsreglur
 - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
 - farið eftir fyrirmælum
 - sýnt jákvætt viðhorf gagnvart ípróttaiðkun
 - sýnt sjálfstæði og virkni í ípróttatímum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
 - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. hraða, þol, færni, líkamsstyrk, lipurð og samhæfingu
 - fengið kynningu á íslenskum leikjum og ípróttagreinum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiproska
 - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Kynna nemendum fyrir fjölbreyttum ípróttum í einstaklings og hópípróttir.
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfipjálfun, er lagður grunnur að heilsu og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í ípróttakennslu.
- Í skólaípróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í ípróttasal
 - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
 - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton, uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Áhöld í skóla og á skólalóð
 - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
 - Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla í íþróttahúsi
 - Íþróttasalur
- Kennsla utanhúss
 - Skólalóð og nærumhverfi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir
 - Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaráæfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, áfangaðþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, hópvinubrögð, hugarflug, leikræn tjáning.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

6.2. Sund

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis- og skipulagsreglur
 - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
 - farið eftir fyrirmælum
 - sýnt jákvæða upplifun af sundiðkun
 - sýnt sjálfstæði og virkni í sundtímum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
 - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. í skriðsundi, baksundi, köfun og bringusundi.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
 - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfiþjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.

- Í skólaþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í sundlaug
 - Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, boltar.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla fer fram í
 - Ásvallalaug
 - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
 - Við upphaf kennsluárs
 - Um mitt kennsluár
 - Við lok kennsluár
- Heimanám (foreldrar)
 - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir
 - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, stöðvaþjálfun, hópvinna, samvinna.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

7. Stærðfræði

7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- spurt, tjáð sig munnlega og skriflega um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði
- tjáð sig um stærðfræði, útskýrt stærðfræðilega hugsun sína fyrir öðrum
- sett fram, meðhöndlað, túlkað og greint einföld reiknilíkön, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi
- leitað lausna og sett stærðfræðileg viðfangsefni fram á fjölbreyttan hátt
- notað hugtök og tákni stærðfræðinnar og hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, reiknirit, talnalínu, vasareikna og tölvur til rannsókna á stærðfræðilegum viðfangsefnum og tjáð sig bæði munnlega og skriflega um lausnir stærðfræðiverkefna
- leyst flókin viðfangsefni í samvinnu við aðra nemendur með því að: setja þau á svið eða teikna myndir, búa til töflur, leita að mynstri eða reglu, giska á lausnir og prófa þær
- undirbúið og flutt kynningar á eigin vinnu með stærðfræði
- Raðað tugabrotum eftir stærð

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Prautalausnir
- Kynningar á verkefnum
- Samvinnuverkefni

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stíka 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis verkefni frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.
- iPad

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögð á efni og síðan unnið samkvæmt áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. í hringekjum, námsstöðvum og í lotum.
- Ef nemandi lýkur ekki áætlun vikunnar þarf hann að taka stærðfræðina heim á föstudegi og klára fyrir næstu viku.
- Sérstök áhersla er lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í kafla og þegar vinnu við kafla er lokið fara nemendur í könnun.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nemendur fá áætlun fyrir hverja viku. Nota hjálpargögn við vinnu sína.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfnismat eftir hvern kafla
- Virkni og áhugi

7.2. Tölur, reikningur, algebra, hlutföll og prósentur

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- raðað tölum eftir stærð og staðsett þær á talnalínunni
- námundað allt að þriggja stafa tölur að næsta tug
- breytt einföldum almennum brotum í tugabrot, s.s. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$ og $\frac{1}{10}$
- borið hlutföll saman við helming
- lagt tveggja stafa tölu við þriggja stafa tölu og dregið tveggja stafa tölu frá þriggja stafa tölu
- margfaldað tveggja stafa tölu með eins stafs tölu og deilt í tveggja stafa tölu með eins stafs
- lagt saman tugabrot með einum aukastaf
- lagt saman nokkrar þriggja stafa tölur á reiknivél og prófað svar með námundun
- fundið 1%, 10% og 50% af heilum hundruðum og viti að 50% er helmingur
- notfært sér annars vegar að samlagning og frádráttur og hins vegar margföldun og deiling eru andhverfar aðgerðir til að prófa svör í útreikningum
- margfaldað og deilt í huganum innan 10×10 margföldunartöflunnar
- margfaldað og deilt í tveggja og þriggja stafa tölur með 10
- búið til reglur um tölur þar sem t.d. er tvöfaldað, helmingað, lagt við og dregið frá
- sett upp graf um samband tveggja stærða og lesið síðan milligildi af grafinu
- rannsakað og sett fram talnamynstur á skipulagðan hátt
- nefnt óþekktar stærðir með bókstaf, t.d. til að búa til jöfnur um einföld talnasambönd
- kynnist því að víxla má tölum í samlagningu og margföldun en ekki í frádrætti og deilingu, gjarnan með aðstoð reiknivélar

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Tugakerfið; reikniaðgerðirnar fjórar
- Negatífar tölur
- Svigar í reikningi
- Tugabrot
- Tölur og tölustafir
- Námundun og slumpreikningur
- Samlagning og frádráttur með tugabrotum
- Hliðrun, speglun og snúningur
- Talnamynstur og algebra
- Jafngild brot
- Samlagning, frádráttur, margföldun og deiling almennra brota
- Prósentureikningur almenn brot, tugabrot, hve mörg prósent og að finna 100%
- Forgangröðun reikniaðgerða

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti

- Ýmis ljósrit frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan unnið samkvæmt áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. í hringekjum, námsstöðvum og í lotum.
- Ef nemandi lýkur ekki áætlun vikunnar þarf hann að taka stærðfræðina heim á föstudegi og klára fyrir næstu viku.
- Sérstök áhersla er lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í kafla og þegar vinna við kafla er lokið fara nemendur í könnun.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunavinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfnismat eftir hvern kafla
- Virkni og áhugi

7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- speglað einfaldar flatarmyndir um ás
- notað hringfara til að teikna hring og kynnast mynstrum sem myndast þegar hring er velt eftir öðrum ferlum
- valið heppileg mælitæki og einingar til að mæla lengd og mæla lengdir upp á millimetra
- notað cm^2 rúðunet og cm^3 einingakubba til að ákvarða flatarmál og rúmmál
- notað hugtökin rétt horn, hvasst horn og gleitt horn og viti að gleitt horn sé 90° og hringur sé 360°
- teiknað þríhyrninga með réttu, hvössu og gleiðu horni
- reiknað tímalengd úr áætlana og stundatöflum
- notað hnit í fyrsta fjórðungi hnitakerfisins
- unnið skipuleg með gögn og upplýsingar sem safnað er og sett fram á myndrænum hætti
- getur gert einfalda tölfræðirannsókn og sett niðurstöður fram á myndrænan hátt
- fundið meðaltal, miðgildi og tíðasta gildi fyrir gefin gagnasöfn
- geti lesið og unnið úr mismunandi myndritum og töflum
- þekki hugtakið tíðni í gagnasafni

Upplýsinga- og tæknimennt

- kynnast hugbúnaði/forritum til framsetningar á tölulegum gögnum
- nýtt hugbúnað/forrit við gerð einfaldra ritunarverkefna og framsetningu tölulegra gagna

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Horn
- Hringur
- Rúmfræðiteikningar
- Marghyrningur
- Eins form og einslaga form
- Mælikvarði
- Tölfræðileg könnun
- Myndrit
- Tíðasta gildi, miðgildi og meðaltal
- Líkur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis verkefni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan unnið samkvæmt áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. í hringekjum, námsstöðvum og í lotum.
- Ef nemandi lýkur ekki áætlun vikunnar þarf hann að taka stærðfræðina heim á föstudegi og klára fyrir næstu viku.
- Sérstök áhersla er lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í kafla og þegar vinnu við kafla er lokið fara nemendur í könnun.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu.

iv. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis ljósrit frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið eftir hvern kafla
- Virkni og áhugi

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla skal unnið með upplýsinga- og tæknimennt sem þverfaglegt námssvið og samþættast sem flestum námsgreinum og námssviðum. Því eru öll hæfniviðmið skráð undir þær námsgreinar sem þau eru metin undir.

